

Danyýel kitaby — ýüz altmyş üçünji san

Pygamberçiligiň Üstüni Açmak: Danyýalyň On birinji Babyňy Öwrenmek

Jeff Pippenger

2024-03-28

Indi biz Danyýel kitabyňyň on birinji baby boýunça öňe gitmäge başlarys.

Meniň özüm hem Medli Dariýiň birinji ýylynda ony berkitlemek we güýçlendirmek üçin durupdym. Indi bolsa saňa hakykaty görkezerin. Ine, Parsda ýene üç patyşa peýda bolar; dördünjisi bolsa olaryň hemmesinden has baý bolar; ol öz baýlygy arkaly gazanan güýji bilen hemmäni Gresiýanyň şalygyna garşy gozgalar. Soňra uly gudratly bir patyşa peýda bolup, giň hökmürowanlyk bilen höküm sürer we öz islegine görä hereket eder. Ol peýda bolandan soň, onuň şalygy dargadylar we asmanyň dört ýeline tarap bölüner; emma ol onuň nesline galmaz, ne-de onuň süren hökmürowanlygy ýaly bolar; çünki onuň şalygy kökünden sogrular we hatda olardan başga başgalara berler. Daniýel 11:1–4.

Jebraýyl ilki bilen Danyýele Daryýyň ilkinji ýylynda hem onuň bilen bile işländigini habar berýär; şol ýyl Daryýyň ýegeni, onuň serkerdesi, Wawilony eýeläp, Belşazary öldüripdi. Onunjy babyň birinji aýatyna görä, Danyýel bu görnüşü Kiriň üçünji ýylynda kabul edýär; şonuň üçin Jebraýyl ahyry zamanyň “wagtyny” aňladýan nyşanlar hökmünde hem Daryýy, hem-de Kiri görkezýär. Belşazar we Wawilon miladydan öňki 538-nji ýylda Madyýa-Pars imperiýasy tarapyndan basylyp alyndy.

“Kir Babilony gabady; ol ony m.ö. 538-nji ýylda hile bilen ele geçirdi, we parslylaryň öldüren Belşazarynyň ölümü bilen Babil patyşalygy barlygyny bes etdi.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 46.

B.e. öňki 538-nji ýylda Daniel dokuzynjy baby ýazga geçirdi.

“Öňki bapda [sekizinji bapda] ýazga geçirilen görnüş Belşazaryň üçünji ýylynda, biziň eramyzdan öň 538-nji ýylda berildi. Şol ýylyň özünde, ýagny Dariýiň hem birinji ýylynda, bu bapda [dokuzynjy bapda] beýan edilen wakalar bolup geçdi.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 205.

B.e. öň 538-nji ýylda, Belşassaryň üçünji we soňky ýyly bolan Dariusyň birinji ýylynda, Reb Haldelileriň ýurduny jezalandyrdy we ony weýran edip, çöllüğe öwürdi.

Bu tutuş ýurt weýrançylyga we haýret galdyryjy bir zada öwürüler; bu milletler bolsa ýetmiş ýyl Babylonyň patyşasyna gulluk ederler. Şeýle bolar: ýetmiş ýyl tamam bolanda, olaryň bikanunlygy üçin Babylonyň patyşasyny-da, şol milleti-de, şeýle hem Kaldelileriň ýurduny-da jezalandyryp, ony baky weýrançylyklara öwürerin, diýýär Reb. Ýermeýa 25:11, 12.

Onunjy aýatda Rebbiň Özi Babylonyň jezalandyrylmagyna geçip barýarka, “ondan soň” diýen sözi ulanýar. Babylon haraba edilenden “soň”, Reb Öz halky üçin Öz ýagşy işini ýerine ýetirer.

Çünki Reb şeýle diýýär: Babylonda ýetmiş ýyl dolandan soň Men size ýüzlenerin we sizi bu ýere gaýtaryp getirmek bilen size bolan ýagşy sözümi ýerine ýetirerin. Ýeremýa 25:10.

Ýetmiş ýyllyk ýesirlik b.e. öň 606-njy ýylda başlandy.

“Miladydan öňki 606-njy ýylda başlanan ýetmiş ýylyň indi öz tamamlanmagyna golaýlaýandygyna Daniel düşündi.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 205.

Ýetmiş ýyllyk ýesirlik biziň eramyzdan öňki 606-njy ýylda başlap, biziň eramyzdan öňki 536-njy ýylda tamamlandy; bu bolsa Belşazaryň ölüminden we biziň eramyzdan öňki 538-nji ýylda Babylyň weýran edilmeginden iki ýyl soňdy. Bu Kiriň üçünji ýylydy. Jebraýyl Hiddekel derýasy baradaky pygamberligi Kiriň üçünji ýylyna degişli edip, on birinji babyň beýan edilişine Dariýanyň birinji ýylyna salgylanmak bilen başlaýar, we şeýle etmek bilen ol iki aýratyn ýyly görkezýär. Biziň eramyzdan öňki 538-nji ýyl hem, biziň eramyzdan öňki 536-njy ýyl hem bellenen wagtlardy: biziň eramyzdan öňki 538-nji ýyl ýetmiş ýyl baradaky pygamberligiň tamamlanmagy üçin bellenen wagt bolupdy, biziň eramyzdan öňki 536-njy ýyl bolsa “ondan soň”, ýagny biziň eramyzdan öňki 538-nji ýyldan soň, Rebbiň Öz halky üçin Öz ýagşy işini amala aşyrjak bellenen pygamberlik wagtydy.

Miladdan öňki 538-nji ýyl bilen miladdan öňki 536-njy ýyl ikisi-de bellenen wagtlardyr we olar iki taryhy şahsyýet arkaly görkezilýär: olaryň biri Midýanyň ilkinji patyşasy, beýlekisi bolsa Parsyň ilkinji patyşasydy. Hakyky Ysraýylyň hakyky Wawilonda ýesirlikde bolan ýetmiş ýylynyň soňy, ruhy Ysraýylyň ruhy Wawilonda b. e. 538-nji ýyldan 1798-nji ýyla çenli ýesirlikde bolan bir müň iki ýüz altmyş ýylyny aňladýardy. 1798-nji ýyl “bellenen wagt” boldy, şondan soň pygamberlik taýdan “ahyrzaman wagty” diýlip kesgitlenýän döwür başlandy. Miladdan öňki 538-nji ýyl bilen miladdan öňki 536-njy ýyl hem “bellenen wagt” hökmünde görkezilip, şol bir wagtda “ahyrzaman wagty” hökmünde suratlandyrylýan döwrüň başlangyjyny belleýär.

“Ýerdäki Hudaýyň ybadathanasy, sürgün döwründe Ysraýyl ogullarynyň Wawilonda ýesirlikde saklanyşy ýaly, rehimsiz yzarlamalaryň şol uzak döwründe hakykatdan-da ýesirlikde bolupdy.” Prophets and Kings, 714.

Ähli pygamberlik, ilki bilen ýerine ýetirilip başlan döwründen has takyk manyda ahyrky günlere ýüzlenýär; şonuň üçin b.e.ö. 538-nji ýyl we patyşa Darýus, şeýle hem b.e.ö. 536-njy ýyl we patyşa Kir, 1989-njy ýylda “ahyrzamanyň wagty” aňladýar, we bu iki patyşa Prezident Reagan bilen birinji Prezident Bushyň nusgasy bolýar. B.e.ö. 538-nji ýyl bilen b.e.ö. 536-njy ýyl bir ýolgörkeziji başgançagy aňladýar; bu hem şol iki senäniň bir ýolgörkeziji başgançagy görkezýändigini düşünilende ýerine ýetirilýär. “Ahyrzamanyň wagty” bolan şol ýolgörkeziji başgançak iki alamatdan ybaratdyr, we käte, Reagan bilen birinji Bushdaky ýaly, iki alamat hem şol bir ýylyň içinde ýerine ýetýär. Emma bu kadadan çykma ýagdaýdyr; çünki Musanyň döwründe “ahyrzamanyň wagty” ýolgörkeziji başgançagy Harun bilen Musanyň dogluşy bolup, olaryň arasynda üç ýyl bardy. Mesihiň taryhynda bolsa bu, Ýahýa çokundyryjynyň we Mesihiň dogluşy bolup, olaryň arasynda alty aý bardy.

“Ahyrzaman” bilen baglanyşyklykda, antimesihiň taryhynda ol 1798 we 1799-njy ýyllar boldy. Fransuz rewolýusiýasy pygamberligiň bir temasydyr, ol 1789-njy ýylda başlady we özüniň bellenen wagtynda 1799-njy ýylda tamamlanan on ýyl dowam etdi; edil 1798-nji ýylyň hem bellenen wagty bolşy ýaly. Olar bilelikde haýwana ýetirilen ölümlü ýarany, şeýle hem haýwanyň üstüne münen we onuň üstünden höküm süren zenany görkezýärler. Darius öz goşunyny “diwardan” geçirip, duşmanyny ýeňen patyşady, we ol “demir perdesiniň” diwaryny ýykyp, duşmanyny ýeňen Reagan-a wekilçilik edýär. Kir bolsa birinji Buşa wekilçilik edýär, sebäbi Kir Beýik Kir hökmünde tanalýar, George Bush uly Buş, soňky Buş bolsa kiçi Buşdur.

Çünki bu iki patyşa hem-de olaryň şekillendirýän iki senesi hakykatda bir nyşandyr. Olaryň biri Wawilonyň höküm sürjek ýetmiş ýylyny alamatlandyrýar. Şol ýetmiş ýyllyk döwür öz bellenen wagtyna miladydan öň 538-nji ýylda ýetip, Dariý bilen görkezilýär. Yetmiş ýyllyk ýesirligiň tamamlanmagy bolsa öz bellenen wagtyna miladydan öň 536-njy ýylda ýetip, Kiros bilen görkezilýär. Bilelikde olar pygamberlik nurunyň möhüriniň açylmaly bolan “ahyryň wagtyny” şekillendirýärler. 1798-nji ýylda Ylham kitabyň on dördünji babyndaky birinji perişde “ahyryň wagtyna” geldi, we Waýt uýamyz şol perişde barada: “ol Isa Mesihden başga hiç kim däl” diýýär.

Kiriň üçünji ýylynda Hudaýyň halkynyň şazadasy we perişdeleriň baş perişdesi bolan Mikaýyl Kiriň ýanyna inip geldi; şeýle-de, Kiriň Hudaýyň halkyna Iýerusalime gaýdyp, şäheri, mukaddes jaýy, köçeleri we diwarlary täzedan gurmaga rugsat berjek üç permanyň ilkinjisini çykarmagyna alyp barjak nury tassyklady. Şol iş 1798-nji ýylda başlanan “ahyryň wagtyndaky” birinji we ikinji perişdäniň işiniň nusgasy boldy.

Darynyň we Kuruşuň günlerinde, ahyrzamanda Mihailiň aşak inmegi 1798-nji ýylda ilkinji perişdäniň gelmegini aňladýardy, we bularyň ikisi bilelikde 1989-njy ýylda, “ahyryň wagtynda”, şol bir perişdäniň gelendigini görkezýär. 1989-njy ýyl “ahyryň wagty” döwrüni başlatdy, we ol şol bir wagtda bellenen wagty hem boldy. Bellenen wagty pygamberlik döwrüniň tamamlanmagyny görkezýär. Häzirki zaman ruhy Ysraýyly üçin ilkinji “Kadeşde” bolan 1863-nji ýylyň gozgalaňy, 1989-njy ýylda “bellenen wagtda” tamamlanan ýüz ýigrimi alty ýyllyk döwrüň başlangyjydy. Ýüz ýigrimi alty, bir müň iki ýüz altmyşyň ondan biri, ýagny onda bir paýydyr; we 1798-nji ýylda bir müň iki ýüz altmyş ýylyň ahyrynda ilkinji perişdäniň hereketi taryha girdi. 1989-njy ýylda, ýüz ýigrimi alty ýylyň ahyrynda, üçünji perişdäniň hereketi taryha girdi.

Danyel kitabyň on birinji bapynyň birinji aýatynda Jebraýyl görkezilen taryhyň 1989-njy ýylda, ahyrzamanyň wagtynda, Kiriş bilen başlanýandygyny anyk we takyk görkezmäge aýratyn üns berýär. Şol ýerde Beýik Kiriş Beýik Buşy aňladýar; onuň yzyndan üç patyşa geler, soňra bolsa olaryň hemmesinden has baý dördünji bir patyşa geler. Şeýlelikde, ähli Gresiýäni gozgalaň salýan şol baý dördünji patyşa 1989-njy ýyldan bäri altynjy prezidentdir.

Onunjy bapdaky wakalarda Daniel hasrat çekýän hökmünde görkezilýär, we ol hasrat çekiş tejribesinde, görüşini synlaýarka, Mesiheň keşbine üýtgedilýär. Hasrat çekmegiň ýigrimi bir günlük döwri, direliş bilen tamamlanýan ölüm döwrüni aňladýar. Onunjy bapda Mikail gökden aşak inýär, we Ýahuda 7-de, Ol inende, Musa direldilýär. Ylham kitaby 11-nji bapda Musa (we Ýlýas)

öldürilen bolup, üç ýarym nyşanly gün köçede öli ýatýar. Soňra Musa (Ylýas bilen bilelikde) “uly ses” tarapyndan direldilýär.

Üç gün ýarymdan soň, Hudaýdan bolan ýaşaýyş ruhy olaryň içine girdi, olar aýaklarynyň üstünde durdular; olary görenleriň üstüne uly gorky indi. Olar gökden özlerine şeýle diýýän güýçli bir sesi eşitdiler: «Bu ýere çykyň». Olar bulutda göge çykdylar; duşmanlary hem olary görüp durdular. Ylham 11:11, 12.

Direldýän «uly ses» baş perişdäniň sesidir, baş perişde bolsa Mikaildir.

Çünki Reb Özi hayqyryş bilen, baş perişdäniň sesi bilen we Hudaýyň surnaýy bilen gökden iner; Mesihdäki ölümler bolsa ilki direler. 1 Selanikliler 4:16.

Musa bilen Ylýasyň öldürilip, soňra direldilýän taryhy bir ýüz kyrk dört münüň möhürlenişiniň taryhydyr. Ol taryh 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda, Aýan kitabyň on sekizinji bapdaky perişdesiniň “birinji sesi” bilen başlady; bu sesi Uayt uýa Nýu-Ýork şäheriniň beýik binalary ýumrulan mahaly gelip ýetýän hökmünde kesgitleýär. Aýan kitabyň on sekizinji bapdaky “ikinji sesi” bolsa, ýakyn wagtda geljek ýekşenbe günü baradaky kanun mahalynda ýaňlanýar; şol wagtda Hudaýyň beýleki sürüsi Wawilondan çagyrylyp çykarylýar. Hut şol taryhda, ýagny möhürleniş taryhynda, Daniýel “mareh” görnüşiniň zenanlyk aňlatmasy bolan “marah” görnüşine garap, Mesihniň keşbine öwrülýän hökmünde görkezilýär. Bu “sebäp dörediji” görnüşdir; ol seredilen keşbi oňa seredýänlerde gaýtadan öndürmäge “sebäp bolýar”.

Onunjy baplamak taryhy hem-de Daniýeliň onunjy bapdaky üýtgedilişi, Musanyň, Ylýasyň we Daniýeliň şahslarynda görkezilenleri direldip, özgerdýän wagtynda Mihailiň inişini öz içine alýar. Ol direldişi baş perişdäniň “beýik sesi” bilen amala aşyrýar; şeýlelikde ol birinji we soňky sesleriň arasynda üçünji bir “sesi” berýär; ol iki ses hem birmeňzeşdir, çünki olaryň ikisi-de Ylham kitaby on sekizinji bapdaky sesdir. Ortaky ses pitneçilik görkezilýän ýerdir; çünki Mihail Musany direldeninde, pitneçiligiň awtory bolan Şeýtan garşy çykmak üçin şol ýerde bolsa-da, Mihail onuň bilen jedelleşmedi.

Emma baş perişde Mikail, Musanyň jesedi hakda Iblis bilen jedelleşende, oňa garşy hapa aýyplama getirmäge het edip bilmän, diňe şeýle diýdi: «Reb saňa käyesin». Ýahuda 7.

2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda başlan we ýakyn wagtda çykjak ýekşenbe kanuny bilen tamamlanjak möhürleniş döwrüniň başlangyjy “Hakykatyň” goly bilen bellidir; çünki şol döwrüň ortasynda, 2023-nji ýylyň iýul aýynda, baş perişdäniň beýik sesi Mesihdäki ölümleri diriltmek işine başlady, ýagny Onuň orta sesini eşitmegi saýlanlary. Üns beriň, 2023-nji ýyl 2001-nji ýyldan ýigrimi iki ýyl soň gelýär, we ýigrimi iki iki ýüz ýigriminiň ondan biridir; bu bolsa Ylahylyk bilen ynanylygyň arasyndaky baglanyşygyň nyşanydyr hem-de dikeldişiň hem nyşanydyr.

2023-nji ýylyň iýul aýynda, Isadan Mesihden başga hiç kim bolmadyk kuwwatly perişde — Özüniň Hakykat bolup durýan, şeýle hem Mikail bolan, hem-de elinde habar bilen inýän Alfa we Omega — göründi. Onuň elindäki kiçijik kitap, soňky günlere çenli möhürlenip goýlan Danyýel kitabyň bölegidir.

“Ylhamda Mukaddes Kitabyň ähli kitaplary bir ýere gelip tamam bolýar. Ine, şu ýerde Danyýel kitabyň üstüni ýetirýän bölegi bar. Biri pygamberlikdir; beýlekisi bolsa ylham arkaly açyp görkezmekdir. Möhürlenlen kitap Ylham kitaby däl-de, eýsem Danyýeliň soňky günlere degişli pygamberliginiň şol bölegidir. Perişde şeýle buýurdy: ‘Emma sen, eý Danyýel, bu sözleri ýap we kitaby ahyrzamanyň wagtyňa çenli möhürle.’ Danyýel 12:4.” Ilçileriň işleri, 585.

Daniel pygamberliginiň ahyrzamana degişli bölegi on birinji bapdyr. Ol on birinji babyň soňky alty aýatydyr, emma has takygy, şol soňky alty aýatda gaýtalanyp berilýän zat, bapyň içinde ýerleşýän taryhlardyr.

“Ýitirere wagtyymyz ýok. Biziň önümizde muşakgatly zamanlar dur. Dünýä uruş ruhy bilen tolgunýar. Tiz wagtda pygamberliklerde aýdylan muşakgatly wakalar bolup geçer. Daniýeliň kitabyň on birinji babyndaky pygamberlik doly berjaý bolmagyna golaýlap geldi. Bu pygamberligiň berjaý bolmagy bilen bagly bolup geçen taryhy wakalaryň köpüsi gaýtadan gaýtalanar.” Manuscript Releases, number 13, 394.

Danyel kitabyň on birinji babyndaky on altynjy aýat, kyrk birinji aýatda gaýtalanýan bir taryhy suratlandyrýar, çünki şol aýatda demirgazygyň patyşasy şöhratly ýurtda durýar. On altynjy aýatyň taryhy, Rim serkerdesi Pompeýyň Ýudany we Iýerusalimi ýesirlige getirendigini kesgitleýär.

Emma oňa garşy gelýän öz islegine görä hereket eder, hiç kim hem onuň önünde durup bilmez; ol şöhratly ýurtda durar, we ol onuň eli bilen ýok ediler. Daniel 11:16.

Bu aýaty, ondan öň gelýän aýatlary gözden geçirmekligimiz üçin daýanç nokady hökmünde ulanmagy maksat edinýäris; sonuň üçin ilki bilen şu düşüňjani ornaşdyrarn. Biz üçünji we dördünji aýatlarda Aleksandr Beýigiň patyşalygynyň bölünmeginden soň dowam edýän taryhyň 1989-njy ýylda başlanýandygyny, soňra häzirki Ukrain söweşini, Putiniň Günbataryň güýçleriniň üstünden gazanan ýeňşini we Putiniň şondan soňky ýeňlişini kesgitleýändigini görkezmegi maksat edinýäris; bu bolsa on altynjy aýata alyp barýar.

“Müsür demirgazyk patyşasy Antiohyň önünde durup bilmese-de, Antioh indi onuň garşysyna gelen rimlileriň önünde durup bilmedi. Indi hiç bir patyşalyk bu beýgelip gelýän güýje garşylyk görkezmäge ukyply däl. Siriýa basylyp alyndy we b.e. öň 65-nji ýylda Pompeý Antiohus Asiaticusy mülklerinden mahrum edip, Siriýany Rim welaýaty derejesine düşüren wagty Rim imperiýasyna goşuldy.

Şol bir güýjüň hem Mukaddes Ýurtda durup, ony iýip-gutarmalydygy bellidi. Rim b.e.ö. 161-nji ýylda Hudaýyň halky bolan ýehudylar bilen bileleşik arkaly baglanyşyk gazandy; şol seneden başlap, ol pygamberlik senenamasynda görnükli orun eýeleýär. Şeýle-de bolsa, ol Ýahudýa üstünden häkimiýeti hakyky basyp alyş arkaly b.e.ö. 63-nji ýyla çenli ele geçirmedi; soňra bolsa bu aşakdaky görnüşde bolup geçdi.

Pompeý Pont patyşasy Mitridata garşy eden ýörişinden dolanyp gelende, Ýahuda ýurdunyň täji ugrunda iki bäsdeş — Girkan we Aristobul — göreşýärdiler. Olaryň işi Pompeýiň önüne getirildi; ol hem tiz wagtdan Aristobulyň talaplarynyň adalatsyzdygyna göz ýetirdi, emma köpden bäri isleýän Arabystana ýörişinden soňra bu mesele boýunça karar çykarmagy gijikdirmek isledi-de, şondan soň gaýdyp gelip, olaryň işlerini adalatly we ýerlikli görünişi

ýaly tertibe saljakdygyny wada berdi. Aristobul Pompeýiň hakyky niýetini aňyp, howlukmaç Ýahuda ýurduna dolandy, öz tabynlaryny ýaraglandyrdy we güýçli goranyşa taýýarlyk gördi; sebäbi ol özge birine höküm edilip beriljekdigini öňünden duýan täjini her hili howpa garamazdan saklamaga ýüregine düwdi. Pompeý gaçgyny ýakyndan yzarlady. Ol Iýerusalime ýakynlaşanda, Aristobul öz ýoluna ökünip başlan ýaly bolup, ony garşy almaga çykdy we doly boýun bolmagy hem-de köp möçberde pul bermegi wada edip, meseläni ylalaşyk bilen çözmäge çalyşdy. Pompeý bu teklibi kabul edip, puly almak üçin goşunyň bir toparynyň başynda Gabiniýi iberdi. Emma şol leýtenant-general Iýerusalime ýetende, derwezeleriň özüne garşy ýapykdygyny gördi we şäheriň bu ylalaşyga durmajakdygy diwarlaryň depesinden oňa aýdyldy.

“Pompeý bu ýol bilen özüni jezasyz aldamaga ýol bermän, ýanynda saklap ýören Aristobuly demre saldy we dessine bütin goşuny bilen Iýerusalime garşy ýörişe başlady. Aristobulyň tarapdarlary şäheri goramagyň tarapyndadylar; Hyrkanusyň tarapdarlary bolsa derwezeleri açmagyň. Soňkular köplük bolup, üstün çykansoňlar, Pompeýe şähre erkin girmek rugsat berildi. Şondan soň Aristobulyň yzarlaýjylary ybadathana dagyna çekildiler, ol ýeri goramakda nähili berk karar eden bolsalar, Pompeý hem ony boýun egdirmekde şonça berkdí. Üç aýyň ahyrynda diwarda hüjüm etmäge ýeterlik ýaryk açyldy, we ol ýer gylyjyň güýji bilen ele geçirildi. Ondan soňky aýylganç gyrgynçylykda on iki müň adam öldürüldi. Taryhçynyň belleýşi ýaly, şol wagtda ylahy hyzmat bilen meşgul bolan ruhanylaryň, elleri asuda we maksady sarsmaz halda, töwereklerinde wagşy başagaýlyk möwç alýandygyna meňzemez, özleriniň adatdaky gullugyny dowam etdirýändiglerini görmek täsirli bir görnüşdi; olaryň dostlary her tarapda gyrlyp ýatyrdy, hatda köplenç olaryň öz gany gurbanlyklarynyň gany bilen garyşýardy.”

“Urşy tamamlap, Pompeý Iýerusalimiň diwarlaryny ýykdy, birnäçe şäheri Ýahudanyň ygtyýarlygyndan Siriýanyň ygtyýarlygyna geçirdi we ýahudylaryň üstüne salgyt goýdy. Şeýlelikde, ilkinji gezek Iýerusalim basyp almak arkaly şol güýjüň eline berildi; ol bolsa “şöhratly ýurdy” ony bütinleý ýok edýänçä demir penjesinde saklamalydy.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 259, 260.

Biz bu barlagy indiki makalamyzda dowam etdireris.

Halkynyň arasynda hiç hili jedel ýa-da tolgunyşyk bolmazlygy, olaryň sagdyn taglymata berk ýapyşýandygynyň gutarnykly subuty hasap edilmeli däldir. Olar hakykat bilen ýalňyşlygy aýdyň tapawutlandyрмаýarlar diýip gorkmaga esas bar. Mukaddes Ýazgylary derňemek arkaly hiç hili täze meseleler gozgalmaýan bolsa, adamlary hakykatyň özlerindedigine göz ýetirmek üçin Mukaddes Kitaby özbaşdak agtarmaga iterjek hiç hili pikir tapawudy ýüze çykmaýan bolsa, onda gadym döwürlerdäki ýaly, häzirki wagtda-da köp adamlar däbe ýapyşar we nämä çokunýandyklaryny bilmezler.

Maňa häzirki hakykat baradaky bilime eýedigini aýdýan köp adamlaryň nämä ynanýandyklaryny bilmeýändikleri görkezildi. Olar öz imanlarynyň subutnamalaryna düşünmeýärler. Olar şu wagt üçin edilýän işe dogry baha bermeýärler. Synag wagty gelende, häzir başgalara wagyz edýän adamlaryň arasynda özleriniň eýeleýän garaýyşlaryny barlap görenlerinde, kanagatlanarly sebäbini görkezip bilmejek zatlarynyň köpdügini biljek adamlar

bolar. Şeýle synagdan geçýänçäler, olar özlerniň uly nadanlygyny bilmändiler. Şeýle hem ybadathanada nämä ynanýandyklaryna düşüňändiklerini öz-özünden kabul edýän köp adam bar; emma jedel ýüze çykýança, olar öz gowşaklyklaryny bilmeýärler. Özleri bilen bir imandaky adamlardan aýrylyp, ynanjyny düşündirmek üçin ýeke özi we ýalňyz durmaga mejbur bolanda, hakykat hökmünde kabul eden zatlary baradaky pikirleriniň nähili bulaşykdygyny görüp, haýran galarlar. Şübhesiz, biziň aramyzda diri Hudaýdan ýüz öwürme we adamlara ýüz tutma bolup geçdi, adam paýhasy ylahy paýhasyň ornuna goýuldy.

“Hudaý Öz halkyny oýarar; eger başga serişdeler netije bermese, olaryň arasynda bidgatçylyklar girer, olar hem olary elekten geçirip, samany bugdaýdan aýyrar. Reb Öz sözüne ynanýanlaryň hemmesini ukudan oýanmaga çagyryr. Bu wagta laýyk gelýän gymmatly nur geldi. Bu, üstümize abanýan howplary görkezýän Mukaddes Kitap hakykatydyr. Bu nur bizi Mukaddes Ýazgylary yhlas bilen öwrenmäge we eýeleýän garaýyşlarymyzyň iň çuňňur tankydy seljermesine alyp barmalydyr. Hudaý hakykatyň ähli taraplarynyň we garaýyşlarynyň dogra hem-de agyz beklemek bilen düýpli we gaýtmas erjellik bilen derňelmegini isleýär. Imandarlara hakykatyň nämedigine degişli çaklamalarda we anyk kesgitlenmedik düşüňjelerde köşeşmek bolmaz. Olaryň imany Hudaýyň sözüne berk esaslandyrylan bolmalydyr, şonda synag wagty gelende we olar öz imanlary üçin jogap bermek maksady bilen geňeşleriň önüne getirilende, içlerindäki umyda degişli sebäbi ýumşaklyk we gorky bilen beýan edip bilerler.

“Gozgaň, gozgaň, gozgaň. Biziň dünýä hödürleýän meselelerimiz özümüz üçin diri hakykat bolmalydyr. Ynamyň esasy maddalary diýip hasap edýän taglymatlarymyzy goranymyzda, hiç wagt özümize doly pugta bolmadyk delilleri ulanmaga ýol bermeli däldiris. Şeýle deliller garşy çykýany dymdyrmaga ýaramagy mümkin, emma olar hakykata hormat getirmeýär. Biz diňe garşydaşlarymyzy dymdyrjak däl-de, eýsem iň ýakyn hem-de iň çuňňur barlagy hem göterip biljek pugta delilleri getirmelidiris. Özlerni jedelçi hökmünde ýetişdirenleriň arasynda Hudaýyň Sözüne adalatly çemeleşmezlik howpy örän uludyr. Garşydaş bilen ýüzbe-ýüz bolnanda, diňe iman edýäne ynam bermäge synanyşmak bilen çäklenmän, meseleleri onuň aňynda ynamly ynandyryjy täsir oýandyryjak görnüşde beýan etmek üçin yhlasly tagalla etmek biziň borjymyzdyr.”

“Adamyň akyl taýdan näçe ösüş gazanandygyna garamazdan, goý, ol bir pursat hem Mukaddes Ýazgylary has uly nur üçin düýpli we üznüksiz öwrenmegiň zerur däldigini pikir etmesin. Biz halk hökmünde aýratynlykda pygamberlikleri öwrenijiler bolmaga çagyryldyk. Hudaýyň bize görkezer islendik nur şöhlesini saýgaryp bilmegimiz üçin, biz çynlakaý yhlas bilen gözegçilik etmelidiris. Biz hakykatyň ilkinji lowurdylaryny tutup almalydyrys; dogra bilen edilýän öwreniş arkaly bolsa has aýdyň nur alnyp bilner, ol hem başgalaryň önünde beýan edilip bilner.

“Haçan-da Hudaýyň halky arkaýyn bolup, özlerniň häzirki nurly düşüňjesi bilen kanagatlanýan bolsalar, Onuň olary makullamajakdygyna ynamly bolup bileris. Onuň islegi, olar üçin şöhle saçýan artdyrylan we barha artýan nury kabul etmek üçin hemişe öňe tarap hereket edip durmaklarydyr. Ybadathananyň häzirki ýagdaýy Hudaýa ýaraýan däldir. Öz-özüne ynam aralaşyp, olary has köp hakykata we has beýik nura zerurlyk duýmaz ýaly ýagdaýa getirdi. Biz Şeýtanyň sag tarapda-da, çep tarapda-da, önümüzde-de, yzymyzda-da iş

alyp barýan döwründe ýaşaýarys; emma biz halk hökmünde ukudadys. Hudaý Öz halkyny herekete getirmek üçin oýarýan bir sesiň eşidilmegini isleýär.” Testimonies, volume 5, 707, 708.